

OZVENY

SLOVO POROTY

Sociálne divadlo Hopi Hope z Košíc sa divákov vo svojej inscenácii pýta veľa mi dôležité otázky: „Je pekné byť dôležitý alebo je dôležité byť pekným? Je lepšie byť múdry alebo presvedčiť ostatných, že ste múdry? Majú úradníci poslúchať alebo naslúchať?“ Odpovede hľadajú v publiku (najčastejšie v tom detskom, aj keď by mohli skôr odpovedať dospelí, pretože deti sú a boli vždy tie múdre) formou interakcie.

Postava cisára Maximiliána sa má očividne veľa mi rada a taktiež si o sebe myslí, že je najmúdrejším. V jeho interpretácii sa objavujú aj narážky na nedávno minulé, ale aj súčasné spoločensko-politické situácie (ľudia potrebujú istoty, odchod do Bruselu, záujmové krúžky, testy, čipy,...). Nastalo teda celoplošné testovanie hlúposti.

V úvode inscenácia zrušila hranice medzi divákom a hercom, aby sme sa priblížili k otázkam dôležitosti a múdrosti. Škoda, že im nebolo polovicu inscenácie rozumieť. Temporytmus predstavenia bohužiaľ utrpel, pretože absentovalo vybudovanie jednotlivých dramatických situácií na javisku a nepomohli mu ani chytľavé autorské pesničky (najmä „Ó cisár môj!“ na variáciu hudby „O happy day“).

V scénografickej zložke nás upútalo množstvo oblečenia, ktoré bolo zavesené na ťahu a slúžilo tak nielen ako opona, ktorá schovávala účinkujúcich, ale aj veľký farebný šatník. Jej funkcia bolo neskôr ilustračná. Herci sú výrazne pohybovo šikovní a veľa mi zaujímavé herecké typy. Ďakujem, že som sa mohla zúčastniť na celoplošnom testovaní hlúposti. Alebo múdrosti? Dajme tomu na testovaní divadelnej ľudskosti!

Katka Hitzingerová

SPOVEĎ TVORCOV – Peter Kalmár (režisér)

Najprv by som sa vás spýtal, pre koho by ste povedali, že je toto predstavenie určené?

Peter Kalmár: Je určené pre deti aj pre dospelých. Snažili sme sa vyhovieť všetkým vekovým kategóriám.

Ako sa vám pracovalo s kolektívom?

Peter Kalmár: S týmto kolektívom pracujem už desať rokov, tým pádom sme už navyknutí na seba.

Čo bol najt' ažší prvok predstavenia?

Peter Kalmár: Nechcel by som povedať, že ja, ale ja. Ten cisár musí mať naozaj neustále dobrú náladu a nesmie si nechať tie deti prerásť cez hlavu, stalo sa nám aj také predstavenie, kde som deti už celkom nezvládal.

Posledná otázka: Ako sa vám hralo tu dnes?

Peter Kalmár: Tu je parádna sála, parádna atmosféra, vynikajúce deti. Naozaj profesionálne.

ROZHOVOR S DIVÁKMI

Čo sa vám na predstavení najviac páčilo?

Diváci: Šašo a tie šaty.

A čo taký cisár?

Diváci: Bol smiešny.

Vyskytlo sa tam niečo, čo sa vám až tak nepáčilo?

Diváci: Ani nie, možno, keď bol holý.

Čo tak obľúbená postava?

Diváci: Šašo.

Čo hovoríte na to, že cisár nemal šaty? Ušili by ste mu ich?

Diváci: Nie, neviem šiť, ani by si ich nezaslúžil.

AGORA – DETSKÁ POROTA

- Ako prvé musím povedať, že naša detská porota sa skladá z dečiek zo ZUŠ pod vedením Jany Janove, a naozaj samú ma prekvapuje, ako veľmi kriticky sa pozerajú na predstavenia.

- Cisárovo nové šaty v podaní divadla Hopi Hope boli jedným slovom milé. Páčil sa im začiatok predstavenia, kedy Maximilián Maximilionár mal interakciu s dečkami z javiska.

- Ono to bolo spočiatku fajn, ale možno to nie je určené pre tak veľké hľadisko a také množstvo detí, ktoré sa Maximiliónovi nepodarilo neskôr skrotiť. Deti dookola vykrikovali a porota nepočula dostatočne hercov.

- Aj napriek prvej nespokojnosti prišla scéna, kedy herci hrali ako šijú, veľmi sa porote páčilo, ako to pohybovo stvárnil, páčilo sa im ako ten herec spieval, páčilo sa im, že aj ľudia „iní“ majú priestor, „kde sa môžu cítiť dobre a divadlo je o tom, aby sme sa tam cítili dobre“.

- A aj hudbu mali naživo, bolo také všetko prispôbené. Slová, ktoré padali najčastejšie boli: Bolo to milé.

BONI A ČIERNY SNEHULIAK

SLOVO POROTY

Bála som sa, že to bude didaktické predstavenie, ktoré má zdvihnúť morálku u detského diváka, ale veľmi mi odľahlo, keď som videla skupinku veselých dospelákov, ktorí si užili, že sa hrajú, vymýšľajú si a robia neporiadok na scéne. „Hranie sa na“ bolo na tomto predstavení najviac ocenené aj samotnými deťmi. Priam výskali, keď sa škatule menili na loď, jaskyňu, televízor, plastové fľaše na domorodcov a igelity na vodu, či pohoria.

Úplne mi však jasné nebolo a zistila som, že ani deťom, kto sú tí ľudia na scéne, prečo tam prišli a ani čo hľadajú. Niekde v strede sa síce spomenie, že podaktorí si chcú užívať dôchodku a žiť na kartónovej škatuli. Hádame teda, že by to mohli byť tuláci, ktorí žijú medzi odpadkami a na staré kolena majú svoje teplé kartónové miestečko.

Spomenie sa aj na samom začiatku, že postava Boni stratila snehuličika, ale viac priestoru sa dá dokonalosti báby, ktorú niekto niekde našiel (na smetisku?), než tomu, čo by Boni naozaj malo chýbať a bolo pre ňu dôležité. Veď pre toho snehuličika sa celá výprava vyberie do sveta.

Mám pár otázok na záver, pre ďalšiu cestu k novým divadelným výzvam: Boli tam báby potrebné? Sú to tuláci, ktorí sa hrajú na výpravu, alebo sme skutočne v ilúzii? Majú po nás deti upratať, alebo ich poprosíme, aby nám pomohli zachrániť, čo sa ešte dá, keď už sme si takto zašpinili svet?

Veronika Kořínková

SPOVEĎ TVORCOV – Dr. Ľubo Šárik (režisér)

Mali ste nejakú konkrétnu inšpiráciu k tomuto predstaveniu?

Dr. Ľubo Šárik: Áno, pred mnohými rokmi môj kamarát Janko Uličiansky napísal knižku *Snehuliacke Ostrovy*. Po rokoch ju Peter Palík spracoval s divadelným súborom Shanti, neskôr ju spracoval aj v Košiciach. Ja som pridal tú verziu, že snehu vlastne niet. Takže idú za snehom, ale idú vlastne vyčistiť životné prostredie od špiny, ktorou ho ničime.

Myslíte, že si deti z predstavenia vzali to, čo ste plánovali?

Dr. Ľubo Šárik: Mladší divák vždy vníma len menšie časti, práve preto je predstavenie kratšie. A tvoria ho epizódy, ktoré si môžu lepšie zapamätať.

Čo sa podľa vás deťom z vášho predstavenia páčilo najviac?

Dr. Ľubo Šárik: Úvod určite, keď z ničoho vzniká niečo. Potom keď sa objavia bábk a, samozrejme, ako sa striedajú komické postavy. Deti vždy majú rady premenu, ktorú vidia priamo pred sebou. Je to vlastne taká ukážka, že divadlo sa dá vnímať aj cez predmet a nemusí tam priamo byť figúra bábk.

SPOVEĎ TVORCOV – Miro Kopec (herec)

Myslíte si, že si z predstavenia deti niečo vzali?

Miro Kopec: Bolo to hlavne edukatívne predstavenie, ktoré bolo zamerané najmä na plasty. Teraz nám troška štát pomiešal karty so zálohovaním PET fliaš. Už to nie je až tak aktuálna téma. Lenže je to taká predpandemická hra, ktorú sme oživilí a, myslím si, že to vypáľilo dobre. Musíme naozaj vychovávať mladú generáciu, aby triedili odpad a zachovávali prírodu, aby bola ešte zima.

Čo sa podľa vás najviac páčilo deťom?

Miro Kopec: To ste mohli počuť podľa smiechu. Najmä tie rýchlo nahodené veci, nad ktorými sa dospelý divák ani nepozastaví. Facky a podobné jednoduchšie vtipy. Všimol som si však, že spolu s deťmi vychovávame aj rodičov. A to ma teší.

Máte niečo spoločné so svojou postavou?

Miro Kopec: Tak, necítim sa ako bezdomovec... samozrejme, keď hrám Yettiho, tak využívam svoju výšku, to je vtipná situácia. Ale v každej postave si niečo nájdem, bez toho to nejde.

ROZHOVOR S DIVÁKMI

Čo sa ti najviac páčilo na tej hre ako na celku?

Diváci: jednohlasné VŠETKO

Kto sa vám z postáv viac páčil, Boni alebo kapitán?

Diváci: dievčatá: Jednoznačne Boni, pretože je pekná, mala pekné vlasy.
chlapci: Kapitán, bol to frajer a lebo bol smiešny.

Už viete, do akého vreca máme hádzať PET fľaše?

Diváci: Vieme, do žltého.

AGORA – DETSKÁ POROTA

- Decká mali problém spočiatku identifikovať, kto tí herci sú, koho hrajú a prečo sa dospelí ľudia hrajú s bábikami, lebo pre nich to nebolo bábkové divadlo. Tej hračke sa prelamovali kolená, väčšinu času boli niekde položené.

- Nevedeli, prečo herci rozhadzujú na začiatku smeti a na záver kážu deťom smeti zbierať.

- Celá rozprávka bola o stratenom snehuliakovi, a keď konečne prišiel „na scénu“, mihol sa tam len chvíľočku, a bol malý a škaredý a nemal nos :) taký obyčajný.

- Herci používali jednoduchý vtip, stačilo sa zatváriť a už bol smiech. Avšak, aby sme nevraveli len negatíva, veľmi sa im páčil Miro Kopec – oni ho nazvali ako ujo smetiár :) páčili sa im niektoré vtipy ako bony-facka alebo televízor.

- Páčilo sa im, ako sa decká chytali, ako reagovali – tu im to tak nevadilo ako na prvom predstavení, ale nepáčilo sa, že nakoniec bol chaos, deti dokonca hádzali tie fľaše do hercov.

- Jedna porotkyňa vyzdvihla, že je to téma ekologická.

SLOVO POROTY

Brvno v oku inštalatéra.

Režisér, Peter Luptovský, z divadelného súboru Zrkadlo z Kremnice si pre svoje inscenovanie vybral anekdotickú poviedku Aristokratka (1923) od Michaila Zoščenka. Autor, ktorý je známy svojou kritikou morálky, medziľudských vzťahov v porevolučnej sovietskej spoločnosti, vytvoril vo svojich poviedkach typ neheroického hrdinu, ktorý sa prebija svojím všedným životom. V poviedke, ale aj v inscenácii sa rečník prehlasuje za niekoho, kým nie je a zároveň „aristokratka“ sa prehlasuje za niekoho, kým nie je. Táto bizarná dvojica spolu vytvára vzťah, v ktorom žena nemá postavenie a muž nemá spôsoby.

Zvrat v zdanlivo harmonickom vývine vzťahu „zaľúbenej dvojice“ predurčí pád z hojdačky a vypukne v divadle, do ktorého mládenec dievčinu pozve. Predstavenie ich nezaujima, vyhráva prízemnejšia potreba – najesť sa. No keď nie sú peniaze, nie je priestor pre zjedenie viac ako jedného koláčika. Ich konflikt zaplata zjedenej štyroch koláčikov, na ktoré daný muž nemal financie, predurčí koniec ich vzťahu a odhalí skutočné zámery dvojice vo vzťahu.

Inszenácia sa opiera o prácu s chórom, ktorý dokreslí uje situácie, ale zároveň preberá na seba jednotlivé postavy. Funkčná scénografia (lavička sa zmení na hojdačku, hokerliky a stenu), využitie štylizovaného prvku v kostymovaní hlavných postáv i menších postáv, rytmická zložka jednotlivých mizanscén pôsobia sviežo. Hlavní hrdinovia sú putovní.

Zaujímavá je práca s gagom, s iróniou. Hudobná zložka vytvára nielen výrazný rytmický prvok, ale vtipne komentuje a prepája ho s ruskou náturou. Keďže postavy muža tváriaceho sa ako inštalatér a ženy „aristokratky“ boli putovné, v závere chór preberá úlohu kolektívneho hrdinu, ktorý má rovnaký názor a mal by byť pointou.

Zostáva otázka, prečo máme v hre putovného kolektívneho hrdinu a ak je v každom z nás, kedy a za akých okolností sa ukazuje?

Renata Jurčová

SPOVEĎ TVORCOV

Čo si myslíte, pre koho je vaše predstavenie najvhodnejšie?

Kolektív: Určite pre všetkých, ktorí majú radi komédiu a smiech. Ale ak by sme to mali vymedziť vekovo, tak pre mládež. Takých 16-17-ročných.

Máte nejaký vzťah k vašej postave?

Kolektív: Tak tým, že sme sa striedali, tak asi iba pohlavím.

Ak by ste mali vaše predstavenie opísať jedným slovom, aké by to bolo?

Kolektív: Tak z nášho určite zmätok.

Mali ste nejaké komplikácie so stvárňovaním niektorých z postáv?

Kolektív: Záleží od situácie, ale ani nie. Našťastie sa nám podarilo vžiť do nich a stvárniť ich celkom dobre.

Čo sa podľa vás divákovi páčilo najviac?

Jedna z herečiek: To, ako som spadla.

Kolektív: Môžeme však povedať, že sa nám hralo veľmi dobre. Sme radi, že sme si zahrli a pobavili divákov.

ROZHOVOR S DIVÁKMI

Čo sa ti na hre najviac páčilo?

Diváci: Páčili sa mi kostýmy a najviac sa mi páčil kostým aristokratky a jej ružový šál. Mne sa páčila hudba, herecké výkony. Bolo veľmi dobré divadlo.

Čo by ste hercom vytkli?

Diváci: Mne sa ich predstavenie zdalo krátke, prekážalo mi, že sa už musím vrátiť spať do školy.

Vzali ste si z tej hry nejaké ponaučenie?

Diváci: Hej, že ľudia by sme nemali súdiť podľa toho, koľko majú peňazí.

AGORA – DETSKÁ POROTA

- Toto predstavenie sa im páčilo asi najviac, po celom tom „neporiadku“ to predstavenie bolo „čisté“.
- Páčil sa im nápad, že si postavu akoby podávali.
- Páčilo sa im predstavenie scény, aj v divadle, aj že nebolo na scéne nič, a predsa tam bolo všetko.
- Páčilo sa im, že bola využitá hudba, tanec, a pády.
- K tomuto predstaveniu nemali žiadne negatíva.

CELOŠTÁTNY FESTIVAL
NEPROFESIONÁLNEHO ČINOHERNÉHO, BÁBKOVÉHO, HUDOBNÉHO A POHYBOVÉHO DIVADLA
DOSPELÝCH A MLÁDEŽNÍCKYCH DIVADELNÝCH SÚBOROV S INSCENÁCIAMI PRE DETI

2.6. – 3.6. 2022

DOM KULTÚRY
RIMAVSKÁ SOBOTA

ZOSTAVILI

Laura Kováčsová
Lucia Tučeková

ZODPOVEDNÝ REDAKTOR

Mgr. Marian Lacko

JAZYKOVÁ ÚPRAVA

Mgr. Marian Lacko

FOTO

Patrik Kopec

GRAFICKÁ ÚPRAVA

Mgr. Tomáš Bálint

VYDALO

Mestské kultúrne stredisko, Rimavská Sobota

TLAČ

Polep – výrobca reklamy, Rimavská Sobota
Mestské kultúrne stredisko, Rimavská Sobota

NÁKLAD

150 ks

ROK VYDANIA

2022

Podujatie z verejných zdrojov podporil

Hlavný partner podujatia

Oblasťový grant

Organizátor

Mesto Rimavská Sobota

Základná umelecká škola
Rimavská Sobota

JAVSKÉ

Rimava.sk

V OBRÁZE

tvrimava

REGIONÁLNE ZVESTI